

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum votum sit dispensabile, vel commutabile? 10

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

In cor. a. Ad primum ergo dicendum, quòd ratio illa procedit de pueris, qui nondum attigerunt usum rationis, quorum vota sunt inualida, vt * dictum est.

ar. 3. q. 9 Ad secundum dicendum, quòd vota eorum qui sunt in potestate aliorum, habent conditionem implicitam, scilicet si non reuocentur à superiori: ex qua licita redduntur & valida, si conditio existat, vt * dictum est.

Ad tertium dicendum, quòd ratio illa procedit de voto solemnni, quod fit per professionem.

A R T I C. X.

Utrum possit in voto dispensari?

479
q. di. 38.
q. 1. 44.
q. 1. cor.
q. ad 2.
q. 3. 2.
AD decimum sic proceditur. Videtur, quòd in voto dispensari non possit. Minus enim est commutari votum, quam in eo dispensari. Sed votum non potest commutari. Dicitur enim Leuit. 27. Animal quod immolari potest Domino, si quis uouerit, sanctum erit, & mutari non poterit, nec melius malo, nec peius bono. Ergo multò minus potest dispensari in voto.

ar. 3. leu-
ius 9.
¶ 2. Præterea, In his quæ sunt de lege naturæ, & in præceptis diuinis, non potest per hominem dispensari, & præcipue in præceptis primæ tabulæ, quæ ordinantur directe ad dilectionem Dei, quæ est ultimus præceptorum finis. Sed implere votum est de lege naturæ, & est etiam præceptum legis diuinæ, vt ex supra * dictis patet: & pertinet ad præcepta primæ tabulæ, cum sit actus caritatis. Ergo in voto dispensari non potest.

Ibid. ¶ 3. Præterea, Obligatio voti fundatur super fidelitatem quam homo debet Deo, vt * dictum est. Sed in hac nullus potest dispensare. Ergo nec in voto.

S E D contra, Maioris firmitatis esse videtur quòd procedit ex communi multorum voluntate, quam quòd procedit ex singulari voluntate alicuius personæ. Sed in lege quæ habet robur ex communi voluntate, potest per hominem dispensari. Ergo videtur, quòd etiam in voto per hominem dispensari possit.

RE-

RESPONDEO dicendum, quod dispensatio voti intelligenda est ad modum dispensationis quæ fit in obferuantia alicuius legis: quia ut supra dictum est *, lex ponitur respiciendo ad id quod est ut in pluribus bonum. Sed quia contingit huiusmodi in aliquo casu non esse bonum, oportuit per aliquem determinari in illo particulari casu legem non esse seruandam. Et hoc proprie est dispensare in lege. Nam dispensatio videtur importare quandam commensuratum distributionem, vel applicationem communis alicuius ad ea quæ sub ipso continentur: per quem modum dicitur aliquis dispensare cibum familie. Similiter autem ille qui vouet, quodammodo sibi statuit legem, obligans se ad aliquid quod est secundum se, & ut in pluribus bonum. Potest tamen contingere quod in aliquo casu sit vel simpliciter malum, vel inutile, vel maioris boni impeditiuum: quod est contra rationem eius quod cadit sub voto, ut ex prædictis patet *. Et ideo necesse est quod determinetur in tali casu votum non esse seruandum. Et si quidem absolute determinetur aliquod votum non esse seruandum, dicitur esse dispensatio voti: si autem pro hoc quod seruandum erat, aliquid aliud imponatur, dicitur commutatio voti. Unde minus est votum commutare, quam in voto dispensare. Vtrumque tamen in potestate Ecclesie consistit.

1.2.979.
ar.4.

ar.2.100.
ius q.

Ad primum ergo dicendum, quod animal quod immolari poterat, ex hoc ipso quod vouebatur, sanctum reputabatur, quasi diuino cultui mancipatum. Et hæc erat ratio quare non poterat commutari: sicut nec modo posset aliquis rem quam vouit, iam consecratam (puta calicem vel domum) commutare in melius vel in peius. Animal autem quod non poterat sanctificari, quia non erat immolatum, redimi poterat & debebat, sicut ibidem lex dicit. Et ita etiam nunc commutari possunt vota, si consecratio non interueniat.

Ad secundum dicendum, quod sicut ex iure naturali & præcepto diuino tenetur homo implere votum, ita etiam tenetur ex eisdem obedire superiorum legi vel

vel mandato. Et tamen cum dispensatur in aliqua lege humana, non fit ut legi humanæ non obediat; quod est contra legem naturæ, & mandatum diuinum; sed fit ut hoc quod erat lex, non sit lex in hoc casu. Ita etiam auctoritate superioris dispensantis fit, ut hoc quod continebatur sub voto, non contineatur, in quantum determinatur in hoc casu, hoc non esse congruam materiam voti. Et ideo cum prædictus Ecclesie dispensat in voto, non dispensat in præcepto iuris naturalis vel diuini: sed determinat id quod cadebat sub obligatione deliberationis humanæ, quæ non potuit omnia circumspicere.

Ad tertium dicendum, quod ad fidelitatem Deo debitam non pertinet quod homo faciat id quod est malum vel inutile, vel maioris boni impeditiuum, ad quod tendit voti dispensatio. Et ideo dispensatio voti non est contra fidelitatem Deo debitam.

ARTIC. XI.

Virum in voto solenni continentia possit fieri dispensatio?

480

*Inf. q. 186
a. 8. ad 3*

**av. præc.
c. cū ad
mou. ab-
stinentiam,
de
statu mo-*

AD vndecimum sic proceditur. Videtur, quod in voto solenni continentia possit fieri dispensatio. Vna enim ratio dispensandi in voto est, si sit impeditiuum melioris boni, sicut dictum est*. Sed votum continentia etiam si sit solenne, potest esse impeditiuum melioris boni. Nam bonum commune est diuinius, quam bonum vnius. Potest autem per continentiam alicuius impediri bonum totius multitudinis: puta si quando per contractum matrimonij aliquarum personarum, quæ continentiam voverunt, possit pax patriæ procurari. Ergo videtur quod etiam in solenni voto continentia possit dispensari.

¶ 2. Præterea, Latritas est nobilior virtus quam castitas. Sed si quis voverit aliquem actum latritas, puta offerre Deo sacrificium, potest in illo voto dispensari. Ergo multo magis potest dispensari in voto continentia, quod est de actu castitatis.

¶ 3. Præterea, Sicut votum abstinentia obseruatum potest